

A gyermek Jézus méltósága és alázatossága.

Luk. II. r. 49. v. «Mi dolog, hogy engemet kerestek vala? avagy nem tudjátok-e, hogy azokban kell nekem foglalatossnak lennem, melyek az én atyámnak dolgai?»

A felolvasott igék első szavai Jézusnak, melyeket szent könyvünk feljegyzett. Ezek ama szavak, melyekben a gyermek Jézus először nevezi Istent *Atyának*. E szavakat hallva, két kép jelenik meg előttünk; egyik a gyermeket Jeruzsálemben aggódva kereső édes anya, ki vissza nyeri nyugalmát, sőt örömét, midőn meglátja fiát a templomban és már kész is őt gyöngéd szemrehányással illetni elmaradásáért; másik a gyermek Jézus a tudós papokkal a templomban, a mint feledve otthont, szülőt, barátokat, gyönyörködik az ur hajlékában, kérdez és felelget s érzi ifjui lelkében azt az elragadtatást, mely elhatározta sorsát, megpecsételte élete menetét. Szép kép mindakettő, méltó a költők tollára, a festők ecsetére.

Becsés, önfeláldozó a szülői szeretet, nincs akadály, mit legyőzni ne igyekeznék; nincs félelem, kétség, melyből ne találná meg a kivezető utat, ha gyermekéről, gyermekének sorsáról van szó. S önfeláldozó főképp az édes anya szeretete. Mint óhajtja ez gyermeket óvni, védeni, boldoggá tenni, sőt talán örökké karjai között tartani, mintha kárpótolni akarná előre is ama sok viszontagságért, mely érni fogja gyermeket az élet mostoha küzdelmeiben. És mint akarja megnyerni az anya gyermeket azoknak az eszméknek, érzelmeknek és vallásnak is, melyek az ő keblét hevítették, őt e földön sokszor megnyugtatták, boldoggá tették. Anya volt Mária is, ifju édes anya s épen oly rajongással csüngött gyermekén, mint bárki más, és épen úgy akarta még vallásos érzelmeit is az ifju Jézusba csepegtetni, mint oly sok jó anya. Ezért vivé fiát a Jeruzsálemi templomba a nagy ünnepen és ezért kereste féltő

keble aggodalommal az elmaradt gyermeket, míg megtalálá őt a templomban.

„*Ime én és atyád nagy bánattal keresénk téged*“, szólitá meg fiát. „*Mi dolog, hogy engemet kerestek? nem tudjátok-e, hogy azokban kell nekem foglalatosnak lennem, melyek az én atyámnak dolgai?*“ felelt a gyermek idvezítő. Csupán a hirteleni lelki behatást tekintve, bántó, könnyenvevő, sőt gyötrő e felelet! Mintha hálátlanságot látnánk a gyermekben szerető, önfeláldozó szülője iránt; mintha visszautasítanák e szavak a gyöngéd aggodalmaskodást: úgy tetszik nekünk. S bár felette tanulságos lenne ez igék alapján a gyermek Jézusnak szülői iránti érzületét kikutatni, s azt magunk elé teljes világításba helyezni: én még sem erről kívánok elöttetek szólni ez alkalommal, hanem arról a méltóságról és alázatosságról, melyeket kifejezve látok e szavakban.

„*Mi dolog, hogy engemet kerestek? nem tudjátok-e, hogy azokban kell nekem foglalatosnak lennem, melyek az én atyámnak dolgai?*“ Az anya csak gyermekét kereste, ámde úgy látszik, Jézus lelkét a gyermeki érzésen kívül, valami más magasztos érzés is megragadta már. Csak egy érzés, csak egy gondolat volt ez még, de már jól látszott, hogy el fogja az őt ragadni otthonából, övéi köréből. S a mily magasztos volt e gondolat, ez érzés, épen oly emelkedett lett önérzete és méltóságteljes felelete. Mintha mondaná: hogyan, hát engem keresni kell és nem tudni, hogy hol vagyok megtalálható? A világnak dolgai, a szent város pompái, a tolongó néptömeg hullámozása érdekelhettek idáig, de ezután az én atyám dolgaiban kell foglalatosnak lennem. A virágzó rét, a játszó gyermeki pajtások köre és az édes otthon boldogítása helyett most más magasztos eszmék és önzetlen érzelmek töltik el keblemet, érzelmek, melyek nem a földről valók. És ti, kik növeltetek engem, kik előtt tárva van szívem, lelkem, gondolatom s minden vágyódásom, nem tudjátok ezt? Miért kerestek engem az utczán, a nép közt avagy a mezőkön? mikor nekem az én atyám dolgaiban kell foglalatosnak lennem.

Önérzetes, méltóságteljes Jézus felelete; oly önérzetes, oly méltóságteljes, mely disze lehetne minden embernek, s melyet elvárunk kellene mindenkitől. Ámde bármily magasztos eszme is, ritkán ragadja ma úgy meg a kebleket, hogy azért minden egyébről lemondjanak az emberek s hozzá, hogy még annyira el is merül-

jenek abba, hogy más egyéssel ne törődjenek. Hiszen, ma nem az a jelszó, hogy egy ügyet szívvel-lélekkel szolgáljunk, hanem inkább, hogy mindenhez értsünk, vagy legalább is érteni színleljünk. Ma nem egyes tulajdonokban kiváló egyének, hanem átlag emberek kellene, kik megalkusznak a világgal és körülményekkel. Ezért van aztán, hogy az emberektől ma nem hallhatunk a Jézuséhoz hasonló önérzetes, méltóságteljes feleletet. Ezért van, hogy a legtöbben nem mondhatják: engem ne máshol, engem csak itt, e helyen keressetek, én csak itt élek és itt vagyok megtalálható; ezért van, hogy mindenütt rendszeren mentegetődzést hallunk, hogy miért nem lehettek az illetők épen ott, ahol lenniök a legfőbb kötelességük.

Keresem a férfit munkában és otthonában, hol lennie, élnie legfőbb kötelessége és nem találom. Nem is Jézus önérzetes szavait, hanem mentegetődzését hallom. Keresem az anyát hajlékában, gyermekei körében s csak mentegetődzését hallom; keresem az ifjú tanulmányai mellett s talán a kísértés helyein van. Nem lehet hát ezeknek oly önérzetes, oly méltóságteljes a feleletük, mint volt a Jézusé. Pedig nekünk arra van szükségünk, hiszen csakis azok, akik úgy felelhetnek, mint Jézus, viszik előre a haza, egyház, társadalom, tudomány és erkölcs szent ügyét. Ha azt mondhatja a férfi: én csak kötelességeim mellett vagyok található, ha otthonára, családi körére hivatkozik a nő, a becsületesek és szorgalmasok társaságára az ifjú: csak akkor várhatjuk az emberiségnek egy újabb felszabadítását. Rajta legyetek hát, hogy úgy éljetez és teljesítsétek feladatotokat, hogy ott találjon mindenki igazi helyeteken. Rajta legyetek, hogy mindig mindenkinek önérzetes, méltóságteljes feleletet adhassatok, mint az Ur Jézus.

„Nekem azokban kell foglalatosságnak lennem, melyek az én atyámnak dolgai.” E szavakban nyilatkozik meg Jézus szerénysége, alázatossága. Nem hírért, nem dicsőségért s még kevésbé világi javakért akar ő küzdeni, hanem az atyának dolgaiért; nem az emberek, hanem csak Isten szeretetét akarja keresni; nem hatalmas földi birodalmat, hanem Isten országát akarja megalapítani; fejedelmi koronánál előbbre helyezi a kilátásban levő tövis koszorút, a kényelemnél és pompánál a nélkülözést és üldöztetést. Pedig ki tudja, mi várt volna rá, ha világi dolgokért rajong, ha hódol nemzetek ábrándjainak és a messiásságról álmadozik?! Hiszen oly közel volt

a világi dicsőség, hogy csak kezét kellett volna kinyújtania és az az ölébe esik. Csak fegyvert kellett volna fognia s a hadsereg élére állania, talán kivívja akkor Izrael függetlenségét s földi hatalma, dicsősége és boldogsága tetőpontján bálványává lehetett volna egy sovárgó népnek. Neki azonban ezek nem kellettek. Az ő szerény vágya s alázatos lelkülete csak az ur dolgaival: az emberiség lelki boldogításával kívánt foglalkozni, azokkal a dolgokkal, melyek csak későre hoznak gyümölcsöt s melyeknél minden egyebet az emberiség rendesen előbbre becsül.

Az ily szerénység, az ily alázatosság hiányzik korunkban. Korunk embere nem elégszik meg, ha csak Istennek tetsző munkát végezhet; fő dolog előtte: megnyerni az emberek kedvét, a népszerűséget. A lelki kincsek, az Ur előtt való szolgálat, az ő nevének hirdetése s az ő dolgaival való foglalatossága helyett az ember ma világi kincsek után szalad. Oh! csak legyen hir, név és dicsőség, csak bírjuk a hatalmat, tekintélyt és osztogassuk a parancsot az alattvalóknak; oh, csak keressék mások a mi befolyásunkat: ez az, a miért élni érdemes! Mit nekünk más egyéb, mit nekünk az Istennek dolga, a léleknek és erkölcsösségnek állapota! Így szól korunknak embere.

Ezért van aztán, hogy kiháló félben van az idealismus és zaklatott az élet mindenfelé. Hiszen még az ifjui lélek is csak azt a vágyat ismeri ma önmaga előtt, hogy mikép juthat könnyen kenyérkeresethez és kényelmes élethez?! Ezért van, hogy az élet terhét elviselni oly sokan nem tudják, hogy nem tudnak önlelkükből erőt meríteni a viszontagságok és csapások között. Sőt tovább menve, kicsinyesnek tartják ma az Isten dolgaival való foglalkozást és utolsónak minden dolgok között; a szerénységet és alázatosságot sokan nem tekintik erénynek pedig csak ez az, mely biztosan evez tovább az életnek háborgó tengerén és a csapkodó küzdelmek között.

„Nem tudjátok-e, hogy nekem azokban kell foglalatosságnak lennem, melyek az én atyámnak dolgai? Álljatok helyt a ti kötelességeitekben s legyetek ott mindig a hová állittattatok, hogy önérzetes, méltóságteljes lehessen mindig feleletetek. Szerénységgel, alázatossággal bár, de ne csak önző, ne csak világi dolgot végezzetek, hanem becsüljétek mindennél többre e földön az atya dolgainak teljesítését. Ámen